

Podrobněji ke schváleným stanoviskům na 554. Plenárním zasedání:

- **ECO/526 Úvěrový nástroj pro veřejný sektor a změna Fondu pro spravedlivou transformaci**

V tomto bouřlivém období však Evropská komise na konci května zveřejnila svůj plán na podporu oživení a všechny tři pilíře mechanismu pro spravedlivou transformaci představují podstatnou součást programu Next Generation EU. Ve srovnání s původním návrhem z ledna 2020 by mechanismus pro spravedlivou transformaci měl operovat s viditelně vyšším finančním přidělem a vyšší finanční základnou. Nově navržený soubor dokumentů odráží symbiózu a proveditelný souběh cílů Zelené dohody pro Evropu a plánu na podporu oživení a odolnosti po koronaviru.

Pracuje nyní také s pojmem „platforma pro spravedlivou transformaci“, která má poskytovat technickou podporu a poradenství veřejným i soukromým subjektům v uhelných regionech a dalších oblastech s vysokými emisemi uhlíku, aby měly dostatečné informace o možnostech financování. EHSV:

- jednoznačně podporuje a oceňuje velké navýšení finančních prostředků FST (Fondu pro spravedlivou transformaci) určených na usnadnění přechodu od hospodářství a společnosti s vysokými emisemi uhlíku na modernější, udržitelnější a diverzifikovanější hospodářství a společnost.
- EHSV je hluboce přesvědčen, že pro dosažení optimálního výsledku v procesu spravedlivé transformace mají velký význam nejen dostatečné finanční zdroje moderního typu určené na přesně vymezené oblasti podpory, ale také flexibilní výklad pravidel státní podpory.
- EHSV velmi oceňuje návrh úvěrového nástroje pro veřejný sektor a považuje jej za inovativní, originální a vysoce žádaný subjekty veřejného sektoru, které se nacházejí na cestě ke klimatické neutralitě.

- **INT/823 Jednotný digitální trh – tendence a příležitosti pro malé a střední podniky**

Při zveřejnění indexu digitální ekonomiky a společnosti pro rok 2020 dne 11. června 2020 prohlásila místopředsdkyně Evropské komise Margrethe Vestager, že „koronavirová krize poukázala na to, jak je pro občany a podniky důležité být propojeni a moci komunikovat online“. Evropský komisař pro vnitřní trh Thierry Breton poznamenal, že „zveřejněné údaje (DESI) ukazují, že průmysl využívá digitální řešení víc než kdy dříve. Musíme zajistit, aby tomu bylo stejně i v případě malých a středních podniků a aby se nejmodernější digitální technologie rozšířily do celé ekonomiky“.

EHSV věnuje rovněž zvláštní pozornost dopadu digitálních technologií na malé a střední podniky. Pilířem hospodářství EU je totiž 25 milionů malých a středních podniků. Zaměstnávají přibližně 100 milionů osob, představují více než polovinu evropského HDP a plní klíčovou úlohu při vytváření hodnoty ve všech odvětvích hospodářství.

Malé a střední podniky jsou těsně spjaty s hospodářskou a sociální strukturou Evropy a jsou velmi různorodé, pokud jde o jejich ekonomický model, velikost, stáří a profil podnikatele, a opírají se o velmi rozmanitou základnu talentů, žen i mužů. Patří mezi ně svobodná povolání (třebaže svobodná povolání, která jsou regulována a pro něž platí zvláštní pravidla vztahující se na dané odvětví činnosti, například ve farmaceutickém průmyslu a v oblasti justice, jako taková v definici malých a středních podniků zahrnuta nejsou), mikropodniky, průmyslové společnosti střední velikosti, podniky tradiční řemeslné výroby i technologicky vyspělé začínající podniky.

EHSV si je vědom vlivu digitálních technologií na malé a střední podniky a souhlasí s analýzou Komise, přičemž se domnívá, že všechny tři pilíře, na nichž je založena orientace strategie Komise pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky (posílení kapacity a podpora přechodu k udržitelnosti a digitalizaci, snížení regulační zátěže, zlepšení přístupu na trh a k financování), jsou skutečně prioritními oblastmi. EHSV zdůrazňuje, že je třeba poskytnout malým a středním podnikům okamžitě finanční pomoc, poněvadž byly vážně zasaženy

hospodářskými dopady pandemie COVID-19 a v důsledku toho jejich zaměstnancům ve větší míře hrozí ztráta zaměstnání.

V této souvislosti vyjadřuje EHSV politování nad tím, že v plánu na podporu oživení Evropy, jehož účelem je napravit hospodářské a sociální škody způsobené pandemií COVID-19 a který byl přijat na mimořádném zasedání Evropské rady ve dnech 17. až 21. července 2020, byly vyčleněny prostředky ve výši pouhých 750 miliard EUR a že 27 členských států snížilo své ambice, zejména v digitální oblasti, aby s plánem souhlasily i tzv. šetrné státy. Tato skutečnost totiž ovlivní finanční podporu digitalizace malých a středních podniků.

- **TEN/704 Bezpečné zavádění sítí 5G – soubor opatření EU**

Bezpečnost sítí 5G má strategický význam pro občany, podniky, celý jednotný trh a technologickou suverenitu EU. Již v roce 2013 zahájila Komise stěžejní iniciativu EU vytvořením partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti sítí 5G s cílem urychlit výzkum a inovace v oblasti technologií 5G.

Se ziskem odhadovaným na celosvětové úrovni na více než 100 miliard EUR v roce 2025 je technologie 5G pro Evropu klíčovým zdrojem konkurenceschopnosti na světovém trhu a její kybernetická bezpečnost je proto nepostradatelná pro zajištění strategické autonomie Unie.

Sítě 5G jsou založeny na současné 4. generaci (4G) síťových technologiích a na infrastruktuře optických vláken, poskytují nové kapacity služeb a stávají se ústřední infrastrukturou a faktorem, který umožňuje pro velkou část hospodářství Unie vytvořit nosnou strukturu pro širokou škálu základních služeb zajišťujících fungování vnitřního trhu a udržování a řízení životně důležitých hospodářských a sociálních funkcí, jako je energetika, doprava, bankovní a zdravotnické služby a zemědělské a průmyslové systémy výroby, distribuce a spotřeby.

Vzhledem k ústřední úloze sítí 5G při provádění digitální transformace hospodářství a společnosti EU a vzhledem k vzájemné propojenosti a mezinárodní povaze infrastruktury, z níž digitální systém vychází, a k přeshraniční povaze příslušných hrozeb by jakákoli významná zranitelná místa a/nebo významné incidenty v oblasti kybernetické bezpečnosti týkající se sítí 5G, které se vyskytnou v jednom členském státě, měly dopad na Unii jako celek. Proto by měla být přijata opatření na podporu vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti sítí 5G.

V roce 2016 Evropská komise – v rámci souboru iniciativ zahájeného sdělením o gigabytovém připojení pro konkurenceschopný jednotný digitální trh a zahrnujícího reformu regulačního rámce pro elektronické komunikace a funkcí Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC), priority v oblasti normalizace IKT pro jednotný digitální trh a opatření na podporu internetového připojení v místních komunitách – přijala akční plán EU pro síť 5G, k němuž se EHSV pozitivně vyjádřil s cílem posílit úsilí EU o zavedení infrastruktury a služeb pro síť 5G na jednotném digitálním trhu pomocí plánu pro veřejné a soukromé investice do infrastruktury 5G v EU a cílem zavést do roku 2020 komerční síť 5G.

EHSV vítá iniciativu členských států a Evropské komise zaměřenou na kontrolu toho, jak členské státy provádějí opatření doporučená v závěrech souboru strategických, technických a klíčových opatření v oblasti bezpečnosti při zavádění ekosystému 5G.

EHSV se domnívá, že vzhledem k rostoucí složitosti a rozmanitosti aplikací 5G se tato kontrola ekosystému 5G, jakož i opatření v pravomoci Komise k zajištění kybernetické bezpečnosti sítí 5G a diverzifikovaného hodnotového řetězce 5G, technické normalizace a certifikace, přímých zahraničních investic a ochrany obchodu a hospodářské soutěže, závazků veřejné služby, zadávání veřejných zakázek a diplomacie v oblasti IT musí týkat geopolitické bezpečnosti infrastruktury a údajů a ochrany zdraví, a to mj. podle čl. 168 odst. 1 SFEU.

Podle EHSV je důležité, aby evropský ekosystém 5G zajišťoval integritu, důvěrnost, odpovědnost za řízení a provoz, bezpečnost, zastupitelnost dodávek, interoperabilitu hardwarových

a softwarových součástí, společné technické a regulační normy, kontinuitu služeb, spolehlivost toku údajů a jejich ochranu, pokrytí ve všech oblastech včetně řídicí osídlených oblastí, jasnost komunikace s uživatelem jako aktivním subjektem na digitálním trhu a dynamické dodržování pokynů ICNIRP pro ochranu zdraví obyvatelstva. Zároveň je nutné omezit v co největší míře záření.

EHSV vyzývá Evropskou komisi, aby důsledně sledovala pokrok při zavádění a skutečném využívání sítí 5G, a vyzývá členské státy, aby tento proces dále urychlily a zajistily odpovědné provádění při zohlednění všech aspektů bezpečnosti a ochrany, včetně aspektů týkajících se dopadu technologií 5G na zdraví obyvatel a na živé ekosystémy, socioekonomického dopadu, dopadu na hospodářskou soutěž, dopadu na vzdělávání a odbornou přípravu, a dále také při zohlednění záruk ohledně dodržování základních práv.

- **TEN/708 Evropská strategie pro data**

Pokud jde o další rozvoj rámce EU pro data, EHSV poukazuje na zásadní otázku etiky. Studie *Etika dat velkého objemu*, kterou zadal EHSV v roce 2016, se touto otázkou zabývá z několika úhlů: uvědomělost, kontrola, důvěra, vlastnictví, dohled a bezpečnost, digitální identita, na míru přizpůsobená skutečnost, deanonymizace, digitální propast a soukromí, přičemž zohledňuje potřebu soukromí a sebeurčení ze strany jednotlivců. EHSV doporučuje zvážit tyto aspekty coby hlavní zásady pro jakékoli politiky.

EHSV vyzývá Komisi, aby zdůraznila, že data by měla zůstat pod kontrolou jednotlivců, neboť shromažďování a sdílení dat má dopady na jejich soukromí a rovnost. Meziobvětvové používání dat poskytuje podnikům vstupy do jejich stávajících procesů a umožňuje jim tyto procesy zkvalitňovat, efektivněji zprostředkovává úhly pohledu a nabízí spotřebitelům nové, personalizované produkty a zkušenosti. Uživatelská data zejména pomáhají hlouběji pochopit přirozené vlastnosti, potřeby a chování, které anonymizovaná data nezachycují, přičemž mají pozitivní vedlejší účinky, jež překračují rámec odvětví, v němž byla data původně vytvořena. Například ve finančním sektoru by meziobvětvové sdílení dat mohlo zlepšit analýzu rizik a predikci peněžních toků, odhalovat podvody, posilovat schopnost jednotlivců řešit nadměrné zadlužení, podporovat finanční začlenění a vzdělávání. Personalizace nicméně může vést ke vzniku rizik pro zranitelné spotřebitele, například k diskriminaci, zneužití a manipulaci.

Komise by se měla zabývat nedostatečným a roztržitým prováděním obecného nařízení o ochraně osobních údajů, rozdílnými právními výklady a nedostatečnými zdroji úřadů pro ochranu osobních údajů. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů, jehož návrh byl vypracován v roce 2012, hlasování o něm proběhlo v roce 2016 a schváleno bylo v roce 2018, není vhodné k řešení navrhovaného rámce. EHSV doporučuje, aby Komise obecné nařízení o ochraně osobních údajů vhodně aktualizovala a aby provedla posouzení dopadů, neboť toto nařízení musí fungovat společně s novým přístupem týkajícím se společných datových prostorů. Výbor rovněž vyzývá Komisi, aby v obecném nařízení o ochraně osobních údajů odstranila omezení práv na přenositelnost údajů. Tato práva byla stanovena v době, kdy se služeb změny poskytovatele využívalo zpravidla jednou, zatímco v současnosti jsou data opětovně používána mnohokrát a v reálném čase.

- **ECO/510 Boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz**

Rozsah daňových podvodů, daňových úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem a praní peněz je v Evropě i po celém světě z makroekonomického hlediska velmi významný. Jejich nadnárodní rozměr je zjevný. Při jejich páchání hrají klíčovou roli daňové ráje, které chrání a usměrňují kapitál pocházející z velkých podniků a osobních majetků, u něhož došlo k neplacení daně

formou daňového úniku či vyhýbání se daňovým povinnostem, spolu s kapitálem pocházejícím z politické a hospodářské korupce a z organizací páhajících hospodářskou trestnou činností.

Neexistuje univerzálně přijímaná definice daňového ráje, ačkoliv pro všechny z nich platí, že je tam nulové nebo velmi nízké zdanění a standardem je neprůhlednost ve vztahu ke klientům a peněžním tokům. Identifikovány jsou na základě seznamů, v nichž nespolutracující charakter vyplývá z toho, že odpírají poskytnout informace daňovým orgánům a spolupracovat s justicí. Uznávanými seznamy jsou seznam OECD a dva seznamy EU: o praní peněz a financování terorismu a o daňových únicích a vyhýbání se daňovým povinnostem. Monografie v magazínu Finance & Development (MMF) odhaduje, že soukromé bohatství v offshorových finančních centrech se pohybuje v rozmezí 7 až 8,7 bilionu USD (mezi 8 % a 10 % světového hrubého domácího produktu).

MMF se domnívá, že daňové úniky stojí vlády ročně 3 biliony USD. Evropský parlament (EP) spočítal, že v EU dosahuje tato částka 825 miliard EUR a deficit výběru DPH, který je z velké části způsoben podvody, dosahuje ročně asi 147 miliard EUR, z čehož asi 50 miliard EUR připadá na přeshraniční „podvody na bázi chybějícího obchodníka uvnitř Společenství“.

EHSV souhlasí s EP, když potvrzuje, že „... spravedlivé zdanění a odhodlaný boj proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem, agresivnímu daňovému plánování a praní peněz hrají ústřední úlohu při utváření spravedlivé společnosti a silného hospodářství i při obhajobě společenské smlouvy a právního státu.“ Proto s obavami sleduje objem daňového deficitu, který tyto trestné činy a nesprávné postupy vytváří v daňových příjmech, jakož i nedávný vývoj zdanění, kdy došlo k přesunu daňového dopadu na příjmy ze zaměstnání a z finančního sektoru na reálnou ekonomiku, kde malé a střední podniky čelí většímu daňovému tlaku než nadnárodní společnosti.

Pokrokem bylo zařazení daňových ukazatelů do podávání zpráv v rámci evropského semestru podle jednotlivých zemí. Ovšem vyhodnocení jeho výsledků ukazuje, že fungování finančních zpravodajských jednotek, automatické výměny informací a spolupráce mezi daňovými orgány nejsou v části členských států EU uspokojivé, a to jak z hlediska praní peněz, tak z hlediska daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem. EHSV navrhuje EK, aby daňové ukazatele měly v evropském semestru stejnou působnost jako ostatní a aby byl stanoven postup pro hodnocení účinnosti, spravedlnosti, dostatečnosti a řádného fungování daňových systémů.

EHSV podporuje nový akční plán pro komplexní politiku Unie v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu a domnívá se, že by měl být neodkladně proveden. Výbor podporuje vytvoření evropského orgánu dohledu s přímými kompetencemi v oblasti kontroly a vyšetřování povinných subjektů ve všech oblastech a dostatečnými personálními a technologickými prostředky k tomu, aby se mohl adaptovat na neustálý vývoj těchto trestných činů. Domnívá se, že je nutné, by EU v mezinárodních fórech, jako jsou FATF (OECD), G20 a OSN, zastávala stejné postoje. EHSV rovněž navrhuje Komisi, aby se zabývala možností regulovat tuto oblast pomocí nařízení a vhodností vytvoření evropské agentury pro posílení spolupráce mezi členskými státy za účelem boje proti daňovým, ekonomickým a finančním trestným činům a praní peněz a dohled nad plněním legislativy a účinnosti správních opatření. Výbor se domnívá, že Komise by měla členským státům pomoci vytvořením mechanismů odborné přípravy, jako je Evropská daňová akademie navržená v jeho stanovisku o programu Fiscalis (10/2018).

Právní rámec proti praní peněz by měl umožnit přístup k informacím o majitelích účtů, podniků a svěřenských fondů, při dodržování norem o ochraně osobních údajů. Je třeba zajistit ochranu odborníků, kteří jsou povinni hlásit podezřelé postupy praní peněz, které odhalí. EHSV vítá, že akční plán navrhuje nový režim ochrany informátorů, a žádá, aby nebyl odkládán na prosinec 2021.

- **SOC/645 Spravedlivé pracovní podmínky v ekonomice platformem**

Účelem tohoto stanoviska je reagovat na otázky, které ohledně práce prostřednictvím platformem vneslo německé ministerstvo práce, přičemž toto stanovisko označuje hlavní výzvy a příležitosti a zamýšlí se nad statusem pracovníků platformem, politickými nástroji ke zlepšení pracovních podmínek pracovníků a osvědčenými regulačními postupy.

Současný vývoj, ze kterého digitální platformy vzešly, se pojí s nedávnými inovacemi, jako je internet (zásadní inovace), databáze velkého rozsahu (data velkého objemu) umožňující zpracování obrovských objemů dat a mobilní zařízení, která zákazníkům, pracovníkům i poskytovatelům služeb umožňují přístup k mobilnímu internetu kdykoli a kdekoli.

Otázky týkající se práce prostřednictvím platformem by měly být řešeny a vyřešeny zvláště s ohledem na cíle udržitelného rozvoje, Digitální agendu a evropský pilíř sociálních práv.

EHSV poukazuje na řadu dřívějších stanovisek k digitální transformaci ekonomiky a vzniku nových forem práce.

Kvůli složitosti platformem, chybějící standardizované terminologii a neexistujícím statistickým údajům je obtížné odhadovat jejich rozsah a růst. Podle OECD z většiny studií vyplývá, že práce prostřednictvím platformem představuje něco mezi 0,5 % a 3 % celkové pracovní síly. Ve skupině 16 evropských zemí vykonává práci prostřednictvím platformy jako své hlavní zaměstnání pouze 1,4 % obyvatel ve věku 16 až 74 let (v rozpětí od 0,6 % ve Finsku až po 2,7 % v Nizozemsku). Prostřednictvím platformy někdy pracovalo zhruba 11 % dospělých. O budoucím růstu práce prostřednictvím platformem panuje nejistota, neboť její růst závisí na technologickém pokroku, nových obchodních modelech, ochraně dat a spotřebitelské politice. Někteří autoři odhadují, že mezi lety 2013 a 2015 se hodnota transakcí prostřednictvím platformem a souvisejících výnosů prakticky ztrojnásobila. EHSV se domnívá, že by měl existovat rejstřík platformem, zejména pokud jde o ekonomické, pracovní a sociální aspekty, což umožní lépe pochopit situaci.